

Ἄλλο πρεσβεύει, ἄλλο σώζει!

Ἦ Υπεραγία Θεοτόκος, δέεται, ἱκετεύει, μεσιτεύει, πρεσβεύει ὑπὲρ ἡμῶν. Δέν σώζει μέ τήν ἔννοια τῆς σωτηρίας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Στά Εἰρηνικά, στά Πληρωτικά, στήν Ἐκτενῆ, ἀλλά καί στίς μικρές δεήσεις, ἀναφέρεται τό ὄνομα τῆς Παναγίας, ὄχι ὅμως ὡς Σωτήρος τῶν ψυχῶν μας. Ἄς θυμηθοῦμε τήν δεήσι, πού ἀναπέμπουμε λίγο πρίν ἀπό τήν ἐκφώνησι:

«Τῆς Παναγίας, ἀχράντου,
ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου,
Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου
καί ἀειπαρθένου Μαρίας,
μετά πάντων τῶν ἁγίων
μνημονεύσαντες,
ἑαυτούς καί ἀλλήλους
καί πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν

Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα».

• Συνηθίζεται στίς ἱερές ἀκολουθίες, ὅταν λέγεται ἡ ἐν λόγῳ δεήσις, νά ἐγείρωνται ἀπό τό κάθισμά τους οἱ ἐκκλησιαζόμενοι, νά κάνουν τό σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, ὁ δέ ψάλτης νά διακόπτη τόν διάκονο ἢ τόν πρεσβύτερο γιά νά ψάλλῃ λίαν ἐκφώνως: «*Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*».

Ἄς δοῦμε: Ἡ δεήσις αὐτή ἀναφέρεται στήν Παναγία, καί μάλιστα ὡς τό πρόσωπο τῆς σωτηρίας; Πιό ἀπλᾶ: Ἡ Παναγία μεσιτεύει ἢ καί σώζει τίς ψυχές μας, καθ' ὃν μάλιστα τρόπο ὁ **μοναδικός Σωτήρας** τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός;

1. Στήν δεήσι «*Τῆς Παναγίας Ἀχράντου...*», πού βρίσκεται τό ρῆμα καί ποιό εἶναι τό ρῆμα; Στό ὅτι μεσιτεύει ἡ Παναγία οὐδεμία ἀμφιβολία. Στό ὅτι ὅμως σώζει τήν αἰώνια ψυχὴ μας, ἡ βασικὴ ἀντίρρησης βρίσκεται στά λόγια τῆς ἴδιας τῆς Παναγίας, στό ποίημά της, πού διασώζει ὁ εὐαγγελιστής Λουκᾶς:

«*Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τόν Κύριον καί ἠγαλλίασε τό πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτήρῳ μου*» (Λουκ. α' 46-47). Σωτήρας ἓνας εἶναι καί μόνο, ὁ Χριστός, πού ἔχυσε τό πανάγιο Αἷμα Του γιά τή σωτηρία τῆς ψυχῆς μας.

2. Στήν δεήσι «*Τῆς Παναγίας Ἀχράντου...*» δέν ὑπάρχει ρῆμα, πού χρησιμοποιοῖ ἡ Παναγία. Τόσο Ἐκείνη, ὅσο καί ὄλοι οἱ ἅγιοι ἀπλῶς μεσιτεύουν: «*Μετά πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες*». Ποτέ στήν ἑλληνική γλῶσσα δέν ἔχει σέ μία πρότασι κυρία θέσι κάποια μετοχή. Ἡ κυρία θέσις τῆς προτάσεως εἶναι τό ρῆμα.

Στήν προκειμένη περίπτωσι ποιό εἶναι τό ρῆμα; Τό «*παραθώμεθα*». Ἡ ὅλη λοιπόν δεήσις ἀπευθύνεται στόν Χριστό, ὄχι στήν Παναγία Μητέρα Του. «*Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα*».

3. Ἡ τάξις σέ ὄλες τίς δεήσεις τί φανερώνει; Πῶς ἀπαντᾷ ὁ ψάλτης στίς ἱκεσίες τοῦ λειτουργοῦ;

— Ὅταν λέγωνται τά εἰρηνικά, ἡ ἀπάντησις τοῦ λαοῦ (τοῦ ψάλτη): «*Κύριε, ἐλέησον*».

— Ὅταν λέγωνται τά πληρωτικά, ἡ ἀπάντησις: «*Παράσχου, Κύριε*».

— Ὅταν τελειῶνῃ ἡ ἐκφώνησις κάθε εὐχῆς, ἡ ἀπάντησις: «*Ἀμήν*».

— Ὅταν λέγεται ἡ δεήσις «*Τῆς Παναγίας Ἀχράντου*», πῶς τελειῶνῃ; «*Ἐαυτούς καί ἀλλήλους καί πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα*». Καί ἡ ἀπάντησις; «*Σοὶ Κύριε!*»

• Ἄρα ἡ δεήσις αὐτή προσκαλεῖ καί τήν Παναγία καί ὄλους τοὺς ἁγίους σέ ἱερὴ μεσιτεία, γιά νά παραδώσουμε τήν ζωὴν μας ὀλόκληρη στόν Ἐνα καί Μοναδικό Σωτήρα, τόν Χριστό.

• Ἄλλωστε μετά τό πρῶτο ἀντίφωνο τῆς θείας Λειτουργίας, τί ψάλλουμε; «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς*». Δέν λέμε: «*Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*».

Μετά τό δεύτερο ἀντίφωνο, ὄλοι μαζί θά ψάλλουμε γεγωνυία τῆ φωνῆ: «*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα*».

Κάποια **εὐλάβεια** μπορεῖ νά δείχνηται στό «*Παναγίας ἀχράντου*», ἀλλά διαφέρει ἡ **σωτηρία** τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπό τήν πρεσβεία τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὅσο ἀπέχει ἡ γῆ ἀπό τόν οὐρανό.